

HONVÉD ALTISZTI

FOLYÓIRAT

Tartalom

Nyári feltöltődés	2	A repülő repülőműszaki	20
Alapkiképzés, avagy angyalbőrben minden kicsit más	3	Életképek – 175 év, km, kg...	22
Működik a csapat	6	Tűzvarázslók	
A Magyar–Román Közös		– A kecskeméti repülőnapok története	24
Békefenntartó Zászlóalj története	9	A gyász éve	26
A SERE a lövészek hétköznapjaiban	12	Együttműködésből jeles	26
A 2H-tól a 9B-ig	15	Lovagokkal a Vatikánban	27
Szolgálaton kívül két keréken	16	Az olvasás fontossága	
Mindig állj készen!	18	a szakmaiságban	28
		Honvédelem napja	32

Nyári feltöltődés

Bogya Sándor Mihály főtörzsaszázlós

A Honvéd nyári szabadsága egy különleges időszak, amikor a katonák és családtagjaik egyaránt lehetőséget kapnak arra, hogy kikapcsolódjanak. Ez a periódus rendkívül fontos, mert lehetővé teszi, hogy távol legyenek a katonai kötelezettségektől, illetve közös élményeket szerezzenek.

A Honvéd élete rendkívül intenzív és kihívásokkal teli lehet. A pihenési időszak lehetőséget nyújt arra, hogy a katonák elengedjék a stresszt, felfrissüljenek, regenerálódjanak és újra kapcsolatot teremtsenek szeretteikkel. Ez az időszak segít abban, hogy a katonák fizikailag és mentálisan is feltöltődjen, valamint megerősítse a család

ládi kötelékeket. Családi programokat szervezhetnek, kirándulhatnak, piknikezhetnek vagy akár egyszerűen csak pihenezhetnek együtt otthon.

A Honvéd pihenése a család számára is nagy jelentőséggel bír. Amikor a katona távol van, az otthoniak gyakran sok mindent átélnek, és ez magában hordozza a bizonytalanság érzését. A nyári pihenés a közös programok ideje, a családtagok újra összekapcsolódhatnak és élvezhetik egymás társaságát. Ez az időszak lehetőséget ad a gyerekeknek és a házastársnak, hogy kifejezzék szeretetüket és támogatásukat a katonára, valamint hogy megosszák az élményeket és az örömteli pillanatokat.

Alapkiképzés, avagy angyalbőrben minden kicsit más

Soós Lajos főfőtörzsászlós

Fotók: Kormány Gábor, Kertész László, Szováthy Kinga

Faragó Fanny a Magyar Honvédség toborzó kampányának arcaként lehet ismerős a legtöbb katonának. Azért kértük fel interjúra, mert április 11-én bevonult az MH 1. Területvédelmi Ezredhez Gödöllőre, ahol megkezdte alapkiképzését.

Tisztelettel köszöntelek, és köszönöm, hogy elfogadtad a felkérésemet! Mielőtt rátérnék a katonává válásod részleteire, azt szeretném kérni, hogy mutasd be magad a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak!

– 1994-ben születtem színművész szülők gyermekeként. 2016-ban szereztem kommunikátori diplomát, summa cum laude kitüntetéssel. Azóta a Honvédelmi Minisztérium égisze alatt működő katonai sajtónál hódolok a szenvedélyemnek újságíró, szerkesztő-riporter, narrátor, műsor- és gyártásvezető beosztásban. Idén februárban ne-

veztek ki a Katonai Filmstúdió stúdióvezető-helyettesévé. Fontos számomra a karrierem, mindig arra törekszem, hogy bővítsem ismereteimet, szakmai tudásomat. Szabadidőmet legszívesebben a párommal, családommal, barátaimmal töltöm, amikor tehetem bejárom Európa legszebb városait, hogy megismerhessem kultúrájukat. A gasztronómia szerelmeseként pedig remek kikapcsolódást jelent számomra, amikor a konyhában kísérletezek különböző ízvilágok kombinációjával. Céljaim között szerepel, hogy egyre több embert ismerjek meg, hiszen nincs két egyforma történet, életút.

Kérlek, oszd meg az olvasókkal, hogyan lesz egy színészcsaládból származó fiatal hölgy a Magyar Honvédség toborzókampányának arca!

– A munkámból kifolyólag katonák között éltem a mindennapjaimat az elmúlt közel nyolc évben. Számos kiképzésről, protokollrendezvényről tudósítottam, megismertem a Magyar Honvédség különböző alakulatainak feladatrendszerét, interjúkat készítettem elhivatott honvédekkel, valójában ők inspiráltak, hogy – bővítve ismereteimet – én is erre a pályára lépjek. A honvédség nagyszabású toborzókampányában betöltött szerepem hatalmas megtiszteltetés számomra, de kihívásokat is tartogat. Nem titkolt célunk, hogy a saját tapasztalataimokon keresztül nyújtsunk betekintést egy katoná mindennapjaiba azoknak, akikben motoszkál a kérdés: „mi vár rám, ha magamra öltöm az egyenruhát?”

Milyenek voltak az első benyomások, miután bevonultál, illetve hogy éreztél magad az alapképzésen?

– Őszintén szólva nagyon izgatott voltam a bevonulás napján. Bár személyiségemből adódóan hamar megtalálom a közös hangot az emberekkel, aggódtam, hogy mennyire fogunk tudni összeszokni a szakasztársaimmal, akikkel hat hétig együtt töltjük majd a mindennapjainkat. Mára nemcsak bajtársakként, hanem barátokként gondolok rájuk.

Amikor az alapképzés első napján egyenruhába bújtam, azonnal megszoktam és büszkén viseltem, magabiztossá váltam. Ahogy teltek a napok egyre több tudással vértettem fel magam, arról nem is beszélve, hogy mennyivel jobb lett a kiképzésnek köszönhetően a fizikai erőnlétem. Szeretném hangsúlyozni, hogy ezek a hetek nem csak mókából és kacagásból álltak. Megpróbáltatásokkal teli, ve-rejtekben gazdag időszakot tudok a hátam mögött. Visszagondolva, magam is meglepődöm azon, hogy ilyen kitaró voltam. Ehhez persze jócskán hozzájárultak a családtagjaim, a párom és a szakasztársaim is. Amikor a kiképzés résztvevői közül valaki elgyengült, esetleg magánéleti problémákkal küszködött, a csapat egy emberként tartott össze. Mindannyiunknak ki kellett lépnie a komfortzónájából és nyitottnak kellett lennünk a változásokra. A kiképzőink magasán képzett katonák voltak, megkövetelték a fegyelmet, a tiszteletet, és igyekeztek minden ismeretet a legjobb tudásuk szerint átadni számunkra.

Ha megkérdeztek volna tíz évvel ezelőtt, hogy képzeld el magad 2023-ban, mi lett volna a válaszod?

– 18 éves koromban kezdtem el egyetemi tanulmányaimat kommunikáció- és médiatudomány szakon, bíztam benne, hogy ezen a területen fogok elhelyezkedni. Az ál-mom valóra vált, hiszen a katonai sajtó munkatársaként, egy remek csapat tagjaként azt a szakmát űzöm, amire

mindig is vágytam. Most „akasztják a hóhért”: nem a kamera mögött, hanem a kamera előtt állok. Azt viszont nem gondoltam volna tíz évvel ezelőtt, hogy a Magyar Honvédség ilyen hangsúlyos részét fogja képezni az életemnek.

Kapsz-e visszajelzéseket az általad képviselt toborzó-kampány célközönségétől?

– Sok fiatal veszi fel velem a kapcsolatot különböző közösségi felületeken: elismerésüket fejezik ki, felteszik kérdéseiket, leírják, hogy motiválom őket. A magyar honvédelem napján tartott városligeti rendezvényen többen is odajöttek hozzám gratulálni. Számomra ez azt jelenti, hogy – katonásan fogalmazva – a foglalkozás elérte a célját.

Kérlek, oszd meg velünk, mi volt az eddigi legnagyobb kihívás, amivel találkoztl, és milyen pozitív élményeid voltak, melyek arra bátoríthatnak mindenkit, hogy csatlakozzon a honvédséghez, mert jó dolog katonának lenni!

– Az alapkiképzésünk részét képezte egy többnapos harcászati foglalkozás, majd a járőrvizsga, ahol a korábban, elméletben elsajátított tudásunkról kellett gyakorlatban is számot adnunk. A több kilogrammos málhazsák, a fegyver és a harcászati felszerelés súlya, a tűző nap éppen a szakadó eső viszontagságos körülményei jócskán megnehezítették a dolgunkat. Naponta 10-20 kilométereket tettünk meg így, közben koncentrálna a feladataink pontos végrehajtására is. E foglalkozások során nemcsak rajszinten, hanem szakaszként kellett együttműködnünk, teljesítenünk. Kiképzőm szavaival élve: a szakasz leggyengébb láncszemében mutatkozik meg a csapat ereje.

A követelmények – bár bizonyítottuk, hogy teljesíthetőek – embert próbálóak voltak. Hegyemenetnek fölfelé futni, időre szét- és összeszerelni a gépkarabélyt, stabilan állni huzamosabb időn át különböző tüzelési testhelyzetekben, tájoló segítségével tájékozódni a senki földjén, elsajátítani a rádiózás fortélyait, nem is beszélve arról, hogy el kellett jutnunk arra a szintre is, amikor már biztonságosan kezeltük a fegyverünket. Sorolhatnám... Bár feszegettük a határainkat, most boldogan gondolok vissza ezen napokra, és büszkén jelenthetem ki, hogy mi megcsináltuk!

A legmagasztosabb pillanat természetesen az eskütételünk volt, ami megkoronázta a kiképzésünket: közel száz honvéd hangja zengte be Székesfehérvár Városház terét. Az eskü előmondójaként pedig ki merem jelenteni: mindannyiunk szíve egyszerre dobbant azon a napon.

Köszönöm szépen a beszélgetést, biztos vagyok abban, hogy elkötelezettséged nagyban fogja támogatni tevékenységedet a toborzó-kampányban! 🇭🇺

Működik a csapat

Hajnal Mónika törzsszázados

Képek: a szerző archívumából, Hidvégi Ferenc őrnagy gyűjteményéből és engedélyével

Az EUFOR-26 lövészs század vezényszázadosaként az a szerencse ért, hogy egy nagyon jól felkészült, lelkes csapat tagja lehettem. Már az októberben, az újdörögdi bázison kezdődő felkészítésen látszott, hogy milyen összetartó csapat jött össze, annak ellenére, hogy a század állománya hét alakulat katonáiból tevődött össze. A mintegy 40 fővel végrehajtott felkészülés egyúttal magába foglalta a lövészs század támogatófegyveres beosztásait betöltő emberek felkészítését is. A képzésen valamennyien elsajátították a géppuska-, a mesterlövészpuska-, valamint a távcsöves és a sörétes puskalövészettel kapcsolatos ismereteket.

A speciális békeműveleti gyakorlat valamennyi EUFOR missziós felkészítés szerves része, tehát kötelező jelleggel bír. Erre a kötelékgyakorlatra általában egy hetet szánnak, hiszen roppant fontos beosztásról van szó. Ennek nagy részét – az akkor még – MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred adta. A századparancsnok Vörös Tamás főhadnagy, illetve Gráczol András főhadnagy, századparancsnok-helyettes tapasztalata, felkészültsége – mind szakmai vonalon, mind a század irányítása terén – nagyban hozzájárult, hogy a három fiatal szakasparancsnok gyorsan elsajátítsa a szükséges ismereteket, illetve felkészüljön a szakaszaik irányítására.

A felkészítésen minden katona megismerte a beosztása ellátásához szükséges fegyverek működését, szét- és összeszerelését, kezelését, illetve a tüzelési testhelyzeteket és a fegyverek harcászati technikai adatait. Emellett a tüze-

lési fogásokat, a tüzelés közben előforduló akadályokat, azok elhárítását és a különféle tüzelési testhelyzetek módosításait is felfrissítették. Sor került még természetesen a konvojban való közlekedés begyakorlására is, aminek műveleti területen nagy hasznát vettük.

A CRC-képességeket (Crowd and Riot Control: tömegkezelési feladatok) a szakaszok külön kezdték begyakorolni tapasztalt szakaszaltiszteik, illetve rajparancsnokaik segítségével, majd századszinten folytatódott a gyakorlat. Erre a feladatra nagy hangsúlyt kellett fektetni, hiszen békefenntartó misszióra készültünk. Az állomány hozzáállása a feladathoz – az időnként zord időjárás ellenére – mindvégig példaértékű maradt. A szakaszaltisztek, rajparancsnokok remek munkát végeztek az állománnyal a felkészítés során, ami hozzájárult a zárógyakorlat sikeres végrehajtásához.

Európai Unió Operation Commander látogatás

Góczán Máté crossfit-bajnok

A századvezetés, a törzs egy része, illetve az első szakasz kiutazása Bosznia-Hercegovinába 2022. február 28-án történt az NSE teljes állományával együtt. Másnap megkezdődött az átadás-átvétel előkészítése, illetve az anyagok átadás-átvétele az EUFOR 25 állománnyától. A századtörzsben nagy feladat hárult Stágl Róbert főtörzsőrmesterre, a század gépjárműtechnikusára, illetve az ellátó altisztre, Böjti István törzsőrmesterre. Mindkettőjük alapos munkájának köszönhetően a század anyagait rendben, zökkenőmentesen át tudtuk venni. Amikor március 14-én megérkezett a sarajevói táborba a század nagyobb része, megtörtént a körletek berendezése, beosztása. Így mindenki elfoglalhatta a helyét és megkezdődhetett a felkészülés az őrzésvédelmi feladatok átvételére, illetve az FOS (beugró gyakorlat) végrehajtásra. Április közepe felé rövid és hosszú távú járőrözési feladatokra kapott parancsot a század. A rövid távú járőrözési feladatokat reggelente a táborból indulva hajtották végre a szakaszok, illetve rajok. A hosszú távú járőrözési feladatok azt jelentették, hogy a századnak ki kellett települni Bosznia-Hercegovina területén belül egy másik helyőrségbe, esetenként két hét időtartamra. Ez a mi századunkat négy alkalommal érintette. A kitelepülések először nem mentek könnyen. Ki kellett választanunk azokat a helyőrségeket, ahol elfér a század, és megfelelőek a körülmények. Minden kitelepülést az adott laktanya szemrevételezése előzte meg, ami magába foglalta a helyi parancsnokkal történő egyeztetést a laktanya helyiségeinek használatát illetően. A helyi laktanyai szállás elfoglalása után másnap több irányban is megkezdtük a járőrözési feladatokat. Ezek között említhetjük a boszniai fegyver- és lőszerraktárak, helikopter-leszállóhelyek állapotának, megközelíthetőségének ellenőrzését, illetve a lakossággal történő kapcsolattartást.

Ezek a feladatok mindenkinek plusz munkát jelentettek, de főleg a vezetőállomány számára növekedett meg a feladatok száma. A járőrözést ugyanis megelőzte a tervezés, ahol az útvonalakat meg kellett tervezni, térképre felrajzolni, PPT-t készíteni és jelenteni a zászló-

Felkészülés

Kötélhúzás versenyszám sikeresen teljesítve

alj-parancsokságnak. Itt előtérbe került a nyelvtudás, hiszen mind a nemzetközi törzsnak történő jelentések elkészítése, mind a helyiekkel történő kapcsolattartás angol nyelven folyt. Szerencsére a század állományában szinte minden altiszt, illetve sok légénységi állományú katona beszélt angol nyelven. A feladatok befejezése utáni jelentések elkészítése a szakaszparancsnokokra, illetve az altisztekre hárult. Itt meg kell említenem a századtörzs kemény és áldozatos munkáját, hiszen munkaidő után is lelkiismeretesen, önként tettek meg mindent azért, hogy a század anyagai, felszerelése fel legyenek pakolva az autókra, készen az indulásra. Mind a szarajevói táborban, mind a kitelepüléseken természetesen folytak a kiképzések, ahol a CRC-feladatokat, illetve lövészkiképzéseket tartottunk. Ezen a területen meg kell említeni Borda Károly főtörzsrőrmester és Lévai Dávid főtörzsrőrmester munkáját, akik tapasztalatukkal, szakmai tudásukkal nagyban hozzájárultak az állomány képzettségének növeléséhez.

2022 áprilisában a kontingensparancsnok tudatta az állománnyal, hogy a magyar vezetés úgy határozott, hogy a szeptemberi hazautazás helyett meghosszabbítja a kontingens műveleti területen való feladatvégrehajtását november végéig. A századot nem érte váratlanul a bejelentés, és a legtöbb katonának nem okozott problémát, fegyvelmetten tudomásul vették, hogy ez a feladat. Az állomány tagjai mindezek mellett sokat sportoltak szabadidejükben, és a nemzetközi megmérettetésekben is sikeresen szerepeltek. Így a lengyelek által szervezett kötélhúzó versenyen – a két nevezett csapatunkkal – első, illetve második helyet tudtuk elhozni, Góczán Máté őrmester pedig a crossfit-bajnokság győztese lett. 🇮🇪

CRC felkészítés

EUFOR-26 Lövészszázad századtörzs (középen a cikk írója)

CRC gyakorlat

Biztosítás

A Magyar–Román Közös Békefenntartó Zászlóalj története

Szilágyi Róbert őrmester

Fotók: Búz Csaba százados, Szemenyei Ákos szakaszvezető,
Budai Anna

1998. március 20-án, Budapesten állapodott meg Magyarország és Románia vezetése, hogy egy határokat átszelő, nemzetközi békefenntartó és humanitárius tevékenységeket ellátó közös zászlóaljat hoznak létre, amelynek vezetése és irányítása NATO-elvek szerint történik. Így alakult meg a Magyar–Román Közös Békefenntartó Zászlóalj, amelyben a román hadsereg első ilyen jellegű alegysége kapott helyet. Ez az alakulat – a német-francia közös dandár elveire épülve – a két nemzet megbékélését, egymással szembeni tiszteletét, az együttműködést és a bizalom növelését szolgálja.

A következő években aláírták azokat a dokumentumokat, amelyek szükségesek voltak a zászlóalj tényleges munkájához (technikai megállapodás, vezérkari főnökök intézkedése a feladatokról, illetve a működés részletes szabályozása). A megállapodás célja, hogy a zászlóalj képes legyen műveleti szinten történő potenciális ellenségeskedés megakadályozására, humanitárius, kutató-mentőfeladatok végrehajtására, valamint közös képzési műveletek tervezésére és levezetésére, amelyek célja a magas műveleti hatékonyság elérése és fenntartása. A zászlóalj az ENSZ Biztonsági Tanácsától, az EBESZ-től, vagy a két országgal megfelelő szinten együttműködő nemzetközi szervezetektől érkező felkérést követően, a magyar és román kormányok együttes felhatalmazása alapján teljesíthet nemzetközi feladatokat Kelet-közép- és Délkelet-Európában, illetve igény esetén további európai vagy Európán kívüli területeken.

A technikai megállapodás alapján a két fél megegyezett a zászlóalj szervezeti felépítésében és abban, hogy a zászlóaljparancsnokot és helyettesét, a törzsfőnököt és helyettesét, valamint a közös törzsszázadparancsnokot és annak helyettesét nem ugyanakkor, nem ugyanaz a fél fogja kinevezni, hanem minden évben alternatív sorrendben változik. A közös zászlóalj kialakulásával, fenntartásával és tevékenységével kapcsolatos költségeket mindkét fél maga fedezi. A két nemzet létszáma mindkét részről maximum 500-500 fő. A közös békefenntartó zászlóalj magyar felét az MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár, román felét az aradi 191. Gépesített Lövészzászlóalj biztosítja.

A zászlóalj munka- és műveleti nyelve az angol, így a közös gyakorlatok és az azokra történő előzetes felkészítések során megalakított vegyes munkacsoportok lehetőségét teremtenek mindkét nemzet katonáinak az angol nyelvű kommunikáció fejlesztésére.

A zászlóalj első gyakorlatát 1998 decemberének elején Szófia városában tartották, amely a *Cooperative Determination 98* elnevezést kapta, majd a 2003 novemberében megtartott *Wise Foresight* néven zajlott. A 2015. december elején megrendezettben viszont egy harmadik fél is részt vett, hiszen egy többnemzeti gyakorlatsorozat keretén belül amerikai katonák is bekapcsolódtak a zászlóalj munkájába, ahol a három nemzet a hibrid hadviselés elleni harc megvívásának szakmai fogásaira koncentrált.

2022 áprilisától Szent-Imrey Dávid őrnagy, a hőmezővásárhelyi dandár 2. lövészzászlóaljának megbízott parancsnoka látta el a parancsnoki teendőket. A zászlóalj 2022. november elején eredményes gyakorlattal zárta az évet, amely a *Wise Foresight 2022* nevet viselte. Ennek során először tapasztalatokat cseréltek a két nemzet katonái, majd az elsajátított tudást alkalmazták is. Ezzel párhuzamosan, a közös zászlóalj törzsbe beosztottak pontosították az alakulat alaprendeltetéséből adódó feladatokat, eljárásokat, illetve a jelentések rendjét. A gyakorlatok fő célkitűzése az, hogy a két nemzet tapasztalatait felhasználva és feldolgozva, akár számítógépek segítségével is, szimulált eseményeket gyakorolhassanak a két nemzet katonái. Ilyenkor mindig kijelölnek valamelyik századból egy alegységet, amely megkapja a „rossz fiú”

szerepét, így téve próbára a zászlóalj felkészültségét. A kapott feladatok végrehajtását mindkét fél saját, rendszerezett fegyverzetével, felszerelésével és járműveivel látja el. A 2022-es gyakorlat után Molnár Zsolt ezredes, a hódmezővásárhelyi dandár parancsnoka záró, értékelő beszédében kiemelte: „*Ismét eredményesen zárult a két nemzet együttműködését bizonyító gyakorlat. A gyakorlat a kitűzött célokat elérte, az incidensekre a szakaszok az eljárásoknak megfelelően reagáltak, a tapasztalatok cseréje megtörtént és a katonák közötti együttműködés is tökéletesen megvalósult*”.

A romániai zászlóalj székhelye az aradi várban található, ahol 2023. március 27-én ünnepséget tartottak a közös békefenntartó zászlóalj megalakításának 25. évfordulója alkalmából. A jeles eseményen jelen volt Lőrincz Gábor dandártábornok, a Szárazföldi Parancsnokság parancsnoka, valamint Molnár Zsolt ezredes, az MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár parancsnoka is. Lőrincz Gábor dandártábornok ünnepi beszédében hangsúlyozta: „*A Magyar–Román Közös Békefenntartó Zászlóalj méltó módon képviseli a szakmai tudást és az elkötelezettséget, éppen ezért vált a nemzetek közötti regionális együttműködés egyik legfontosabb eszközévé*”. Az itt jelenlévő egyházi méltóságok és tábori lelkészek imádságukban a közös zászlóalj eredményeiért, létrejöttéért adtak hálát, és áldást kértek a jövőben is folytatódó együttműködésre.

A korábban leírtaknak megfelelően, az idei közös gyakorlatot a román fél rendezi, amelyen a Magyar Honvédséget ismét a vásárhelyi katonák képviselik majd. 🇷🇴

A SERE a lövészek hétköznapijaiban

*Nagy Gergely főtörzsőrmester
Klapka György 1. Páncélosdandár, 1. Lövészszázlójai,
1. Lövészszázad, szakaszaltiszt, SERE B segédoktató*

Nagy Gergely főtörzsőrmester a Magyar Honvédség Klapka György 1. Páncélosdandár 1. lövészszázlójai 1. lövészszázad szakaszaltisztjeként szolgál Tatán. 2022. április 3. és 22. között lehetősége volt a légierő által szervezett SERE B (Survival Evasion Resistance and Escape), valamint SERE segédoktatói tanfolyamait elvégezni Ócsa Bázison, erről számol most be.

Mit is takar ez a mozaikszó, és egy lövész mikor tudja hasznosítani feladatvégrehajtása során? Avagy: „nem tudom mi az a SERE, de mostanában divat erről beszélni...” Ez utóbbi, feltehetően viccesnek szánt mondat egy kollégám szájából hangzott el, aki nem értette, hogy miért van egyáltalán szüksége egy lövészeknek a BTR-ben a túlélőképzésre, vagy hol tudná hasznosítani ezeket az ismereteket. Válaszomban feleltem neki a pár nappal korábbi történetét, ahol azt mesélte, hogy anno a USMC egyik tanfolyamán megtanultak partraszálló hajót málházni, márpedig ismerve hazánk vízrajzát és tengerészeti erőit az ő gondolatmenetéből kiindulva annak a képzésnek sem volt túl sok haszna.

A SERE (Survival, Evasion, Resistance and Escape) nemcsak túlélési képzés, hanem a katona sokoldalú felkészítése az ellenség elkerülésére, fogságban való ellenállásra és a menekülésre. A célja, hogy a jól kiképzett harcos a saját erőkhöz mielőbb harc képes állapotban

csatlakozzon, ezáltal csökkenthető a humán veszteség. Nem utolsósorban a hátország és a harcos moráljára is pozitív hatással van a tudat, hogy a saját erők minden tőlük telhetőt megtesznek a kimenekítése érdekében, valamint fel van vértezve azzal a tudással, ami szükséges számára a visszatéréshez.

Nem egy misztikus, új keletű, divatos valamiről, hanem egy kiforrott, jól kidolgozott tudáshalmazról van szó, aminek nemcsak az elsődleges, hanem a katonára gyakorolt másodlagos hatása is hasznos, legyen az békeidős szolgálat, missziós időszak vagy egy hagyományos háború. A SERE egy NATO által szabványosított tananyagú (bár nemzeti szinten jelentős mozgásteret adó) képzési rendszer, ahol minden fokozatnak az alapvető tartalma és a zárógyakorlat minimális hossza meg van határozva. Mik is ezek a szintek?

SERE A – Alapvető túlélő eljárásokat oktatnak. Nagyon egyszerűen fogalmazva ez egy egyszerű táborozás.

Baráti területen történő elszigetelődés eseteire készít fel, hogy 1-2 napig életben maradjon a katona, míg a segítség kiér. Akár a CLS képzés, a hétköznapi életben is hasznos lehet, elég csak a hegyimentőket megkérdezni, hány embert kell telente lehozni a Börzsönyből, mert teljesen felkészületlenül mentek el túrázni.

SERE B – Magasabb szintű túlélő eljárásokra, valamint a rejtőzködésre és a mentőcsapatok általi kiemelésre készít fel. A képzés célja, hogy maximum 3-4 nap ellenséges területen történő rejtőzködést követően a katona harc-képességét megőrizve térhessen vissza a saját erőkhöz. A tanfolyamnak tartalmaznia kell egy háromnapos zárógyakorlatot, valós üldözéssel és kiemeléssel. Bizonyos külszolgálatok esetében kötelező.

SERE C – Fogságba esést, vallatásnak történő ellenállást, illetve szökést tartalmaz, majd az azt követő menekülés során túlélést és kiemélést. Ez a legmagasabb szint, ezek után már csak az oktatói tanfolyamok következnek.

Hol tudja ezt egy lövész hasznosítani akár békeidős, akár háborús szolgálati éve során? Miért lenne fontos, hogy a parancsnokok minél több katona számára biztosítsák a tanfolyam elvégzésének lehetőségét? Véleményem szerint ennél a kiképzési témakörnél is megkülönböztetünk elsődleges és másodlagos hatást.

A SERE B elsődleges haszna egy lövész életében teljesen egyértelmű. Legyen szó egy bakonyi gyakorlatról, egy táborfalvai lőtérzárásról vagy egy Mátraháza környékén végrehajtott hegyikiképzésről, akár napi szinten is szükség lehet rá, hogy tudja a harcos, hogyan öltözzön az időjárásnak megfelelően, hogyan állítsa össze a felszerelését, hova építsen menedéket stb.

Minek ide SERE, amikor ezeket amúgy is illik tudni? Azért mert a katonák sok esetben nem tudják. Sőt, valljuk be: gyakran az az állomány sem tudja, akiknek ezt leg-

inkább kellene tudnia. Ezeket a dolgokat vagy tapasztalati úton kinkeservezen a saját bőrén tanulja meg valaki, vagy szerencsésebb helyzetben kap egy ilyen területen jártasabb parancsnokot, esetleg tapasztaltabb bajtársat, aki remélhetőleg még újoncként terepen készíti fel egy harcoló katona szimpla hétköznapijaira. Rengeteg fagyás, sérülés, egészségügyi szabadság, kényelmetlenség elkerülhető lenne a túlélési eljárások akár minimális ismeretével is, és akkor még csak a békekörülményekről beszéltünk. Hogy akkor miért nem elég csak a túlélési fázis egy harcolónak?

Egy egyszerű példa: egy misszió során az elszigetelődés lehetősége a tábor biztonságát elhagyva folyamatosan fennáll, és biztosan mindenki tudna pár élményt mesélni, amikor nem sokon múltott, hogy ő maga vagy a tűzcsoportha magára maradjon valahol. Műszaki hiba, konvoj szétszakadása, eltévedés, haragos tömeggel való találkozás, tűzharc, IED, ezek mind magukban hordozzák a lehetőségét, hogy szükség lehessen a SERE B-n tanultakra.

A másodlagos hatások bőven túlmutatnak a katona képzettségén, már-már jellemépítő, valamint moráljavító hatásuk van. Véleményem szerint ez még fontosabb, mint például a tűzgyújtás vagy a menedéképítés megismerésének hasznossága, ami egészen egyértelmű bármely harcoló katona esetében. Igyekszem úgy fogalmazni, hogy a jövődöbéli SERE B végzetekre váró élményeket ne rontsam el előre...

Ökölszabálynak tekinthető, hogy a mentés sikeressége elsősorban az elszigetelődött katonán múlik. Az ő élni akarása, találékonytsága és az eljárások hatékony alkalmazása nélkül a kiemelő csapat gyakorlatilag tehetetlen. A kiképzés során felmerülő nehézségekkel gyakran egyedül kell megbirkóznia az izolálódott személynek, és bár a biztonság az első, és természetesen az oktatók mindent

Éjszakai tereptan

megtesznek, hogy ne kerüljön valódi bajba a harcos, sokan ott szembesülnek azzal, hogy fizikálisan felkészületlenek, mentálisan gyengék, vagy egyszerűen csak nem képesek a felszerelésüket megfelelően használni. Nincs kit hibáztatni, ha elvesztette a térképet, ha túl közel került a bakancsa a tűzhöz, ha fogalma sincs, hogy kell használni a tájoló, vagy ha letépi a bozót a fél arcát, mert rövidíteni akart. Valódi problémákkal szembesül a katona, amiket vagy meg fog oldani, vagy tovább nehezíti a saját – sok esetben amúgy sem irigylésre méltó – helyzetét. Ő nyer vagy veszít, és ez az idő döntő hányadában egyedül rajta múlik.

A csapatmunkát igénylő feladatok során újabb jellemvonások edződnek, hiszen a társak számítanak egymásra. A tájékozódást végző menekülőkön nagy a nyomás, mert rajta múlik adott helyzetben, hogy bajtársai esznek-e vagy isznak-e aznap, de ugyanúgy említhetnék akár a tűzór munkáját, aki egy havas téli éjszakán nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy elaludjon.

A tanfolyam során nagy hangsúlyt fektetnek a kiképzendők problémamegoldó és helyzetfelismerő képességének javítására. A civilizáció által nyújtott bőség, az éjjel-nappali boltok, az internet és egyáltalán a természettől történő eltávolodás eltompította ezeket a képességeinket, pedig egy kihagyott lehetőség éles helyzetben az izolálódott személy életébe is kerülhet. A képzés viszonylag rövid időtartama nem teszi lehetővé egy-egy tárgykör teljes és átfogó átadását, így sok esetben a menekülőnek kell kikombinálnia a helyzethez igazítva a legjobb vagy inkább a legkevésbé rossz megoldást. Szerencsére a magyar katona messze földön híres ezen képességéről. Érdekes látni a zárógyakorlatokon, hogy egy-egy kiképzendő miket szed össze útja során, hogy az életét komfortosabbá tegye a vadonban. Egy illegális szeméttelp igazi kincseket rejthet – a kérdés,

hogy észreveszik-e? Láttunk már hőszigetelő lapokkal a hóna alatt, női műbőr táskába pakolt fóliával és üres PET-palackokkal ügynöktalálkozóra érkező harcost, akinek zsebéből katángkóró kandikált ki, amiből cikóriakávé tervezett pirítani a meghitt esti tábortűznel.

Nem lehet azt állítani, hogy ez a körülbelül 10 nap (ami leginkább valószínű, hogy elérhető lesz egy lövész számára) szakmailag mindenkinek ugyanazt adja, hiszen mindenki más előélettel érkezik. Egy 10-20 éve harcoló beosztásban lévő, aktív túrázó, hegymászó, hobbi bozótmives, kültéri sportokat űző, vagy egy hagyományos vidéki környezetben felnevelkedett katona valószínűleg kevés újat fog hallani például a vizes környezetben történő tűzgyújtásról vagy a menedéképítésről. Nekik is lesz rengeteg új ismeret, de nyilván kevesebb, mint egy civilizációs vívmányokba jobban belekényelmesedett vagy hosszú ideje irodai munkát végző személynek. Miért javasolt mégis mindkét csoportnak ez a képzés? Elsősorban azért, mert itt előletről függetlenül mindenki próbára teheti magát. A felkészülés során olyan szituációkba helyezik őket, amiket civil szférában nem vagy csak nagyon nehezen lehet megteremteni. Például hacsak nem követünk el valamilyen köztörvényes bűncselekményt, vagy kerülünk bajba akár egy rosszul elsült túra során, nehéz elképzelni, hogy valakit drónokkal, kutyaikkal, nyomkeresőkkel, helikopterrel, esetleg ezek kombinációjával keressenek.

Komoly bajtársi kötelék alakulhat ki a menekülő párok vagy csoportok tagjai között az átélt szokatlan nehézségek hatására. A különböző alakulatoktól érkező kiképzendők akár akarataik ellenére is megismerik a másik erős és gyenge jellemvonásait, és viszonylag gyorsan le-tisztázzódnak a szerepek. Aki jobb volt tájékozódásból, viszi a csoportot, aki jobban beszél angolul, kezeli a rádiót, a parancsnok pedig nem biztos, hogy a legmagasabb rendfokozatú személy lesz – pláne, hogy a kiképzés első órájában le kell venni a rendfokozati jelzéseket.

Fő tényező a felkészítés során a nagyfokú bizonytalanság, amit a fantáziadús kiképzők különböző módszerekkel érnek el. A honvédségben megszokottól eltérően nem ismert a kiképzési terv. Soha nem tudni, milyen lesz a következő terep- vagy elméleti foglalkozás, milyen megpróbáltatások várnak a katonára, mennyit kell gyalogolni, mikor lesz vége a napnak. Ez csak az egyik eszköz arra, hogy hozzászoktassák a harcost, hogy mindig legyen nála, ami kell. Ne több, pláne ne kevesebb. Alljon készen bármire, pihenjen, amikor tud, egyen, amikor tud, egyáltalán tudatosuljon benne a tanfolyam mentalitása, hiszen senki nem fogja előre tudni, mikor zuhan le vele a helikopter, vagy izolálódik a csoportjával egy tüntetés miatt missziós területen. A rendez és tervszerűséghez szokott katonákra rendkívül nyomasztó hatása van egy ilyen időszaknak. Bár sokan hallottuk már bajtársaink szájából, hogy fogalmuk sincs, mit csinálnak holnap, vagy akár egy óra múlva, egy SERE B képzésen ezt valóban megtapasztalhatják.

Vízforralás PET-palackban

A 2H-tól a 9B-ig

Szöveg: Csuka Róbert zászlós

Képek: Szilágyi Zoltán szakaszvezető archívumából

A 21. század legnagyobb térhódítását kétségtelenül az internet mondhatja magáénak. A videómegosztó portálok, illetve a szakmai rajongói oldalak megnyitották a kapukat azok számára, akik szerettek volna megismerkedni egy számukra ismeretlen szakmával, egy művészeti irányzattal, vagy bármi újjal. E cikk szereplője is ezen az úton indult el húsz évvel ezelőtt.

Bárkinék, aki a kréta szót meghallja, annak vagy Kréta szigete, vagy a KRÉTA adminisztrációs rendszer jut eszébe – vannak, akiknek viszont a felelés a táblánál az iskola vonatkoztatásában. Cikkem szereplője is az általános iskola első osztályában fedezte fel, hogy jobban bánik a ceruzával, mint a krétával. Kezdetben kifesthető mesefigurák rajzolásával töltötte az időt, aminek nagy népszerűsége volt, hiszen számára a rajzolás okozott örömet, az osztálytársaknak pedig a kifestés.

A 2000-es évek kezdetén aztán az internet meghódította a világot. Lehetőség nyílt ismeretlen és ismert művészek alkotásainak, alkotási módszereinek megtekintésére otthon, a fotelben ülve. Ez inspirálta kollégámat, hogy az iskolapadtól számolva sok évnyi kihagyás után portrékat kezdjen el rajzolni. Míg egyesek a portrérajzolást tekintik a rajzolás utolsó, legnehezebb állomásának, művésznünk ezzel kezdte.

„A művészet is egy mesterség, hiszen tudnod kell, hogyan használd fel az anyagokat, hogyan alkoss. A rajzolás mint alkotás egyfajta kikapcsolódást jelent számomra, egy meditatív állapotot, mely akár könnyen elhúzódhat, ha nem figyelek” – jellemezte kollégám az alkotás folyamatát.

A különbség a rajzolás és a festészet között, hogy egy doboz ceruza sokáig felhasználható, nem romlik meg, illetve beszerzése nem túl költséges. Innen ered a cím is, A 2H-tól a 9B-ig, hiszen alkotásait ebben a tartományban készíti, méghozzá monokróm technikával. Csak grafit-ceruza, szén-ceruza és szénkréta szükséges az alkotás-

hoz. Fontos kiemelni, hogy alkotásaiban nem törekszik a fényképes hatás elérésére, szóval nem olvasztja össze a ceruzavonalakat, hogy a mű rajzossága megmaradjon. Ez kölcsönöz művészi hatást alkotásainak.

Mint minden hobbi, a rajzolás is sok időt tud felemészteni. Az arany középút megtalálása a legfontosabb, hogy a hobbi és a családra fordított idő egyensúlyban legyen. Ehhez a megértő társ pedig mellette áll. Míg a feleségétől támogatást, a kislányától rajongást kap, aki rendszerint elámul a művei láttán, szóval nem meglepő, hogy lánya hobbija is a rajzoláshoz köthető.

És a kérdésre, hogy hogyan kerülnek a portrék közé repülőeszközök, egyszerű a válasz. Sok éve felkérést kapott, hogy rajzoljon a helikopterbázison található típusokról egy pár képet...

Szolgálaton kívül két keréken

Kozák Lóránt őrvezető

Fotó: Csiginé Cser Georgina őrmester

Kozák Lóránt őrvezető a Magyar Honvédség 47. Bázisrepülőtér, Művelettámogató Zászlóalj, Őr- és Biztosító Rendész Század rendész katonája. A pápai állomány tagjai többnyire a kapun találkozhatnak vele, de szolgálati idején kívül a gyakorlót sportruhára cseréli és flatland BMX-ezéssel szórakoztatja magát és nézőit.

Először kezdjük az egyenruhával. Miért lettél katonára, mi volt a motivációd?

– Erre a kérdésre sokan azt válaszolják, hogy a családjukban volt katonák, és még gyermekként „fertőzték meg” a katonatörténetek, amik révén csupa érdekes és izgalmas dolgot hallhattak az egyenruhás életről, a szolgálatról. Fontos megjegyezni, az én felmenőim is harcoltak a világháborúkban, emellett a Magyar Királyi Honvédség romantikája és a második világháború története is

kialakított bennem egy bizonyos képet, végül mégsem ez indított el a pályán. Mindig is érdekelt a katonaság, de a legfontosabb számomra az, hogy a család mellett szükséges egy stabil pont, ami anyagi értelemben is biztos háttérrel nyújt.

Hogy kerültél a pápai őrszázadhoz?

– Vásárosnaményben születtem, 1996-ban költöztem szüleimmel Ajkára, jelenleg is itt élek a családommal.

A honvédséghez 2019-ben jelentkeztem, és július 1-jén vonultam be Tatára alapkiképzésre. Izgalmas időszak volt, de elsősorban a légierő vonzott, így ezt követően Pápán kezdtem meg a szolgálatomat, ahol az első beosztásom a Repülőtér Üzembentartó és Karbantartó Századnál volt. Azonban nem éreztem igazán nekem valóznak ezt a beosztást, így kértem az áthelyezésemet az Őr- és Biztosító Rendész Századhoz. Először űr, majd rendész beosztásba kerültem.

Hogyan kerültél kapcsolatba a flatlanddel?

– Elég kanyargós volt az út. Először néptáncoltam, utána jött a breaktánc, és ezt követték a BMX különböző szakágai. A flatlanddel alapvetően 2001–2002-ben kezdtem foglalkozni, persze már előtte is történtek szárnypróbálgatások. Úgy érzem, hogy ez az a sportág, amiben tényleg megtaláltam a helyem.

Hogy fűznéd össze a honvédséget és az extrém sportokat?

– Elég sok a hasonlóság a katonai élet és az extrém sportok között: mindkettő áldozatokkal és lemondásokkal jár. Előfordul, hogy a katonai élet olyan helyzetek elé állít, amikor háttérbe szorulhat személyes kényelmünk, vagy akár a családunk is. Az extrém sportokhoz hasonlóan katonai szolgálatunk során sem érhetünk el sikereket,

ha az első felmerülő nehézség vagy a fáradtság eltántorít. Állandó küzdelemre sarkall mindkettő, és ha kitartó az ember, akkor a fejlődés is garantált. Ott vannak még a személyes kapcsolatok is, hiszen a katonák és a BMX-es társadalom is egy zárt, ugyanakkor rendkívül összetartó közösség.

Milyen sikereket értél el eddig?

– Soha nem voltam versenyző típus, sokkal inkább bemutatózni, jammelni szerettem, amikor a szórakozás kedvéért csinálhattam ezt a sportot. A versenyeknél jobban vonz a közösségépítés és a sport öröme. Ettől függetlenül van jó pár országos eredményem, kezdő és haladó kategóriában is. Az igazi főnyeremény viszont a családom, hiszen a BMX-nek köszönhetően ismertem meg a páromat. Mindenképpen a családomra vagyok a legbüszkébb, náluk nagyobb sikert nem tudok elképzelni.

Mit gondolsz, milyen pozitív szemléletet adhat az extrém sport a fiataloknak, esetleg a katonáknak?

– Nagyon fontos a kitartás és a küzdeni akarás. A „merjünk kicsik lenni” hozzáállás sem a katonai életben, sem a sportban nem vezet sehová, csak teljes elhivatottsággal lehet sikereket elérni. Konkrét célokat és határidőket kell kitűzni magunk elé, és megalkuvás nélkül, elkötelezetten dolgozni azok megvalósításáért.

Mindig állj készen!

Pápai Annamária ha.

Képek: a főtörzsörmester saját archívuma és HM Zrínyi Média

Always be ready! – tartja az angol közmondás. Van, aki ezt különösen érvényesnek érzi. Júniust írunk, de egyesek már most olyan sportteljesítményt tudhatnak magukénak, ami egy egész évre elegendő lenne. Spisák Emil főtörzsörmester számára azonban nincs megállás. Két ultrafutó verseny és több ezer kilométer van a háta mögött. Ami kétségtelenül az egyik legnagyobb teljesítménye, az a januárban egyedül teljesített Privát Ultra Balaton. Ráadásul minden idők harmadik legjobb eredményével 23 óra 42 perc 32 másodperc alatt futotta le a 211,7 kilométeres távot.

A főtörzsörmester számára, aki a Magyar Honvédség vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Művelti Dandárnál szolgál, a kezdet, mint annyi más esetben, nem volt egyszerű. De hogyan került képbe a futás?

– 1998-ban jelentkeztem katonának, és komoly fizikai követelményeknek kellett megfelelni. Voltak súlyproblémáim, így az egyik ismerős ajánlására futni kezdtem, hogy sikeresen vegyem az akadályt.

Lehet azt mondani, hogy ha nem célzod meg a katonaságot, másként alakul a futáshoz való viszonyod és az életed is?

– Biztos, hogy nem lenne ilyen fontos az életemben a futás. Előtte nem szerettem futni, gyerekkoromban is tartózkodtam tőle. Csak azért kezdtem el, hogy felvegyenek az MH 88. Gyorsreagálású Zászlóaljhoz. Sokáig csak a fizikai felmérés teljesítése motivált. A másik fő ok, hogy meg tudjak felelni a hivatásomnak: le kellett fogynom, mivel tetemes súlyt cipeltem magamon. Ha

nem vállaltam volna a katonai szolgálatot, valószínűleg a futás ilyen mértékben nem lenne része a hétköznapijaimnak.

Pontosan emlékszem, hogy a szenvedésből mikor lett szenvedély. Szarajevóban egy katonai rendész kontingensben szolgáltam. Futópádon kezdtem el edzeni, és rövid idő múlva látványosan elkezdtem fogyni. Mikor láttam magamon az eredményt, hogy hogyan csökkennek a gyakorlóm méretei, hogyan szabadulok meg attól a súlytól, amivel évekig nem tudtam mit kezdeni, pillanatok alatt változott meg a hozzáállásom, és a mozgás is egyre jobban ment. Ennek köszönhető, hogy a futás „megmérgett”. A külszolgálat 13 hónapig tartott, és szemmel láthatóan sok kilóval könnyebben jöttem haza. A korábbi és misszió utáni futásbeli teljesítményem között ég és föld volt a különbség. Utána egyből jelentkeztem az első budapesti maratonra, amit sikeresen teljesítettem. Nem indultam előtte 5–10 kilométeres versenyeken, egyből maratonnal kezdtem. Aztán más versenyek következtek sorban, de abban az időben még nem volt ultrafutás. Engem is elkaptott a hév, ami most sok mindenkinél divat, hogy minden hétvégén versenyekre mentem, gyűjtöttem a pólókat,

érmeket. Ezen szerintem mindenki átesik, aki elkezd sportolni. Sokáig csak ezzel foglalkoztam, az ultrafutás nem igazán érdekelt, lehetetlennek tartottam egészen 2016-ig.

Az Ultra Balatonra hogyan készültél?

– Most beszélhetnék a műhelytitkokról, de mindenki másképp készül. Van, aki edzővel, én nem. A saját tapasztalataimra, elképzeléseimre hallgatok, és amit beszippantok az internet világából, az alapján találok ki a saját magam felkészülését. Nem tudom, mi a titok nyitja, nem is akarok tanácsot adni, nem vagyok edző. Én kitaláltam, hogy nekem mi működik. Nem vagyok tehetséges, nem vagyok futó alkat. Szerintem vannak a zsenik, akiknek nagyon sokat kell dolgozni, hogy hasonló eredményt produkáljunk. Hiszek a befektetett munkában, én így készültem az Ultra Balatonra is. Előtte fél évvel eldöntöttem, hogy minden héten teljesítem a 211 km-t, a kiszemelt versenytávot vagy többet, ha törik, ha szakad. Ha nem futom meg a havi ezer kilométert, nem fog menni.

Itt meglemlíthetjük, hogy Emil tavaly megnyerte a katonai futókihívást, a Honvéd Sportegyesületek Országos Szövetségének 2021. november 1-től 2022. október 31-ig tartó, „távolsággyűjtő” versenyét is, összesen 8127 kilométerrel.

Le kell-e mondanod valamiről a sok edzés miatt?

– Az alvásról, de ez nekem nem probléma, kicsi az alvásigényem. Képes vagyok hajnali 2-3-kor elindulni egy 40 kilométeres körnek. Ez évek alatt alakult ki, nem megy egyik napról a másikra. Azért teszem ezt, hogy a testem mindig rajtra kész legyen. Nehezen viselem, ha kimarad a futás, keresem a lehetőséget, mikor tudom bepótolni. Szerencsére a családom tolerálja ezt az életritmust, de tőlük semmiképpen nem veszem el az időt. Nem szeretném, hogy a hobbim a családi élet rovására menjen.

Kérlek, meséld az Ultra Balatonról!

– Szerencsére fantasztikus sikerült, tökéletesen éreztem magam futás közben, habár volt néhány nehezítő tényező, itt elsősorban az időjárásra gondolok. Nappal hiába sütött a nap, hideg volt, ráadásul szembe fújt a szél. Mivel télen korán sötétedik, körülbelül tizennégy órát kellett sötétben futni, éjszaka pedig kifejezetten hideg volt. Megnehezítette a dolgomat, hogy éjszaka lefagyott a kerékpárút, így szinte csak totyogva tudtam haladni, vigyáztam, nehogy megcsússzak.

Családi programként képzeltem el, de csak hajnalban tudtak hozzám csatlakozni a többiek: a feleségem, a kisebbik lányom és a feleségem egyik barátnője kísért el. Közülük az egyikük mindig kerékpárral jött mellettem, ketten pedig autóval. 170 kilométerig egyedül voltam, és csodámra járt mindenki a szervezők közül, amiért minden cuccomat vittem magammal. Az időeredménnyel nem foglalkoztam, egy célom volt: beérni a harminckét órás szintidőn belül.

Emil annak ellenére futott kiválóan, hogy a lehető legrosszabb időpontot kapta. Míg a hagyományos verseny ideális időben, május elején rendezik, ad-

dig a privát verseny nem kívánságműsor. De nem ez az egyetlen különbség.

– A hagyományos Ultra Balatonon egyszerre több ezren indulnak. Tele a part szurkolókkal, négy-öt kilométerenként frissítőpontok vannak, hatalmas személyzet dolgozik azon, hogy mindenkit ellássanak. A privát verzióban viszont egyszerre egyvalaki van a pályán. Nincs kijelölt útvonal, nincs frissítőpont, mindenről, még az utolsó korty vízről is magának a futónak kell gondoskodnia. Egyedül a jeladó készüléket adják. Évente hat-nyolc versenyzőnek biztosítanak lehetőséget, és szigorú feltételekkel lehet pályázni az indulásra. A kvalifikációs versenyeredmények alapján a szervezők választják ki, hogy kinek adnak időpontot.

A különleges megmérettetésen a navigálás volt a legnehezebb. No meg a környezet. A rendes Ultra Balatonon hatalmas közönség van. Ezzel szemben most éjszaka, a déli parton három órán át nem találkoztunk emberrel. Kihalt volt a Balaton, még sosem láttam ilyennek. A legnagyobb élmény azonban az volt, hogy itt nem egyvalaki voltam a sok közül. A privát versenynek a szervezők nagy körítéssel ágyaznak meg. Például online lehetett követni a futásomat. A lányom, aki kerékpárral kísért, olvasta futás közben a sok-sok biztató kommentet. Aztán Szigligetnél egy borozóból egyszerre kiszaladt húsz ember. Kibájták, hogy „Gyertek, itt van Emil! Hajrá, Emil!” Keszthelynél egy hatalmas Szolnok-zászlóval vártak. Volt, aki eljött Szolnokról azért, hogy éjszaka egy óraker néhány percig buzdíthasson. Úgy voltam vele, ha ők ezt megteszik értem, kutya kötelességem végigcsinálni.

A családod hogy élte meg a versenyt?

– Nagyon sokat segítenek. Eddig is együtt jártunk a versenyekre, az ottani hangulat „fertőzte meg” őket. A kisebbik lányomat, Annát konkrétan az Ultra Balaton. Előtte gyűlölte a futást, de a verseny után azt mondta, hogy ő ezt át szeretné élni, annyira megragadta. A mai napig tart ez a lelkesedés. Annyira, hogy áprilisban a csopaki Backyard Ultra bajnokságon junior országos bajnok címet szerzett. Viki, a feleségem is azért kezdett el ultrákat futni, mert érezte, ott állni a rajtban, beérkezni, átvenni a célban a névre szóló szalagot, kihagyhatatlan élmény. Ezek a programok összekovácsolják a családot. A feleségem is katoná, reggel együtt futunk. A reggeli, délutáni közös futások olyan „énidőt” jelentenek számunkra, amit egy olyan házaspár, ahol a férj horgász, a feleség meg hímez körbe jár, külön tölt. Ez a felhőtlen beszélgetések ideje. A házaspárok közös hobbija szerintem a legjobb terápia.

A repülő repülőműszaki

Bács Attila törzszászlós

Fotók: Erdélyi Sándor zászlós, Bódog László zászlós

A Magyar Honvédség vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülőandár „régimotoros” repülőműszaki katonáját, Erdélyi Sándor zászlóst kérdeztük pályafutásáról, valamint hobbjáról, a motoros siklóernyőzésről, ami, ha úgy adódik, akár életet is menthet.

Zászlós úr, kérlek mutasd be magad!

– 39 éves vagyok, nő, három gyönyörű lány édesapja. Gyermekkorom óta érdekel a repülés. Iskolai éveim alatt minden tankönyvem és füzetem repülőgép-tervekkel volt tele, amit a tanáraink nem minden esetben értékelték. Az érettségi után, a pályaválasztásnál kézenfekvőnek tűnt, hogy a Magyar Honvédség szolnoki székhelyű tiszthelyettesképző iskolájába menjek, helikopter sárkány-hajtómű szerelő szakra. 2003-as őrmesterré avatásom után Kecskemétre kerültem a 2. Repülőműszaki századhoz mint MiG-29 sárkány-hajtómű mechanikus. Éles váltás volt ez nekem, aki vidéken, Sarkadon, lovak közt nevelkedtem fel. Megtisztelve éreztem magam, hogy ezekkel a csodás gépekkel foglalkozhatok nap mint nap. Időközben szerelő

szakszolgálati engedélyt szereztem L-39 Albatroszra is. A fent említett repülőgépek kivonása után, 2010-től JAS 39 Gripen típusra kerültem mint üzemeltető mechanikus. Részt vettem svédországi típusátképzésen, illetve hazai és külföldi repülőnapokon, hadgyakorlatokon. 2019-ben ellenőr zászlóssá neveztek ki, mely beosztás a szerelő által elvégzett munkák visszaellenőrzésére jogosít fel.

Hogyan kezdődött a siklóernyőzés?

– Már gyermekként is inkább a repülőgépek technikai megoldásai érdekelték. Ebben természetesen a vadászrepülő a csúcskategória. Emellett maga a repülés is vonzott, de nem a nagy sebességű manőverek, sokkal inkább a madarakhoz hasonlóan, a lehető legegyszerűbb, leglas-

sabb módon, a legkevesebb felszerelés igénybevételével. 1998-ban a Top Gun magazin egyik számában láttam először siklóernyőt. Ennek a repülési formának a minimalizmusa, hogy a szárnyat egy hátizsákból kihajtogatva repülhet az ember, teljesen magával ragadott. 2006-ban 22 évesen jelentkeztem siklóernyős tanfolyamra Kecskeméten. Először motor nélkül hegyről, illetve csörlős üzemmel repültem. Majd hamar elkészült az első siklóernyős trájkom, amit magam építettem. Ez még elég gyenge, de már repülőképes volt. Az évek alatt egyre jobb felszerelésekre tettem szert. Ma már nagyon modern ernyőkkel és kifejezetten repülős üzemre tervezett Rotax motorokkal repülök.

Ha jól tudom, számodra már nem csak kedvtelés a siklóernyőzés...

– Lakóhelyem Kadafalva, Kecskemét kertvárosi része, ami egyben repülésem helyszíne is. A faluhoz tartozik többek között a 68 hektáros Csalánosi erdő, amely nemcsak a természetbe vágóknak, hanem sajnos az illegális szemetelőknek, fatolvajoknak is kedvelt célpontja. Repüléseim során az évek alatt számos alkalommal „értem tetten” a fenti cselekményeket folytató személyeket. Egy alkalommal egy traktor vontatta szippantós pótkocsiból épp a tartály tartalmát engedték ki a földre a falutól pár kilométerre, a pusztában. Mikor elkezdtem körözni fölötte, a traktoros gyorsan elzárta a csapot, és nagy gázzal elhajtott.

A Kadafalvi Polgárőr Egyesületből egy ismerősöm keresett meg, hogy lenne-e kedvem csatlakozni az egyesülethez. Kevés szabadidőmre való tekintettel, a hagyományos értelemben vett polgárőr szolgálatot (mint rendezvénybiztosítás, forgalomszabályozás, autós járőrözés stb.) nem vállaltam. Mivel azonban, ahogy a fent említett példák szemléltetik, kis sebességének, jó fordulékonyságának köszönhetően a siklóernyő kiválóan alkalmas akár eltűnt személy vagy állat keresésére, esetleg illegális cselekmények megelőzésére, így felvettem a polgárőrség vezetőségénél, hogy hasznos lehetne a siklóernyős polgárőr járőrözés. Örömmel fogadták az ötletet, így azóta, immáron öt éve erősítem a Kadafalván a polgárőrök munkáját.

Ezalatt az időszak alatt repüléseim egy részét a Kadafalvi Polgárőr Egyesület által vásárolt „POLGÁRŐRSÉG” feliratú ernyővel végzem, hogy letről is látszódjon, nemcsak egy hobbiját űző személy, aki ott repül, hanem egy polgárőr. Rendkívül fontos azonban megjegyezni, hogy tevékenységem csakis külterületre korlátozódik, a természet védelme, a bajba jutott emberek és állatok segítése végett, és sosem céloz magánterületek, udvarok megfigyelésére! A polgárőrség mellett azóta már a Városrendészet is kérte a segítségem, szintén illegális szemetelési ügy kapcsán. Hogy mennyire hasznos tud lenni egy motoros siklóernyő a bajban, mi sem bizonyítja jobban, mint az a pár hónappal ezelőtti eset, amikor egy eltűnt kislányt egy motoros siklóernyős polgárőr talált meg másnap Győr környékén.

Van-e olyan terület a Magyar Honvédség feladatrendszerében, ahol hasznosulhatna a siklóernyőzés?

– Mint hivatásos katona többször teljesítettem határszolgálatot az AIAK kötelékében. Akkor fogalmazódott meg bennem a gondolat, hogy határszakasz-ellenőrzési feladatra a Magyar Honvédség kötelékében is kiválóan alkalmazható lehetne a motoros siklóernyő, de véleményem szerint feldejtésben, őrzés-védelemben is megérné a befektetés.

Milyen terveid vannak?

– Céljaim a karrierem tekintetében a saját és munkatársaim szakmai felkészültségének fejlesztése, magas szinten tartása, mert ez egy repülőműszaki számú kiemelten fontos és elvárt is mind a magam, mind előljáróim oldaláról. A siklóernyőzésben, úgy érzem, elértem azt az idilli állapotot, ami nekem a legjobban megfelel. Annnyit tudok repülni, amennyit szeretnék, meg tudom tartani az egyensúlyt a családi életem, a katonai élet és a siklóernyőzés között úgy, hogy a hobbimmal segíthetek is, ha szükség van rá. 🇮🇸

ÉLETKÉPEK

175 év, km, kg...

A Magyar Honvédség 175 éves fennállása alkalmából idén jó pár kihívásból válogathattak a fizikai megmérettetéseket kedvelők. Ezek között elsőként említendő az április 7-ig, vagyis Mészáros Lázár hadügyminiszterre kinevezésének évfordulójáig meghirdetett 175 kilométeres futás, amelyet egyedül vagy maximum négy fős csoportban lehetett teljesíteni. Amellett, hogy katonák mellett civilek is vállalták ezt a kihívást, néhányan úgy döntöttek, másképpen fognak neki. Így aztán néhányan 175 kilométert veztek vagy lovagoltak, esetleg 175 kilogrammos súlyt nyomtak ki. A Magyar Honvédség pedig figyelemreméltó díjjal kedveskedett a teljesítők közül kisorsolt nyertesnek, egy élménykuponnal, amellyel kipróbálhatta haderőnk egyik high-tech eszközét.

Szováthy Kinga kolléganőnk Hajdúszoboszlón és Szombathelyen, Kormány Gábor kollégánk pedig a budapesti Margit-szigeten és Szentesen örökített meg néhány ilyen programot.

Tűzvarázslók – A kecskeméti repülőnapok története

*Kenyeres Dénes ny. alezredes
A közölt fotók a kötetből valók.*

A repülésért és a repülőbemutatókért rajongók tábora nem panaszkodhat. Az elmúlt mintegy negyven évben nagyon sok repüléssel, űrhajózással és ejtőernyőzéssel kapcsolatos írás, tanulmány, képes album jelent meg hazánkban. Az ilyen művek vásárlása, gyűjtése, olvasása mindig élményszámba megy a repülés szerelmesei körében. Különösen örülhetünk, hogy a magyar repülőnapok történetét valaki csokorba kötötte és könyv alakban kiadta a 2021-es kecskeméti Nemzetközi Repülőnapra és Haditechnikai Bemutatóra.

A KEZDETEK...

Nem különösebben ismert tény, hogy Kecskeméten már 1990 előtt is rendeztek légi bemutatót. Ugyanis a híres városban több mint száz éve emelkedett fel az első monoplán. Sőt, Kecskemét mellett 1899. szeptember 30-án ereszkedett le – műszaki hiba miatt – az első légi eszköz, egy léghajó, és három repülőtiszt szállt ki belőle, ahogy arról a Kecskeméti Újság október 1-jei száma tudósított.

Hazánkban 1909 őszén mutatkozott be Louis Blériot francia repülőgép-tervező és pilóta az általa konstruált Blériot XI típusú monoplánjával. Repülése óriási sikert aratott. Hatására sokan kezdtek foglalkozni repülőgép-építéssel és a repüléssel. Blériot példájára több vidéki városban is szerveztek repülőbemutatót, amelynek hatására Kecskemét város vezetése 1913 áprilisában szintén rendezett ilyen eseményt.

1913. április 6-án Dobos István pilóta, a Svachulay Sándor által tervezett Albatrosszal szelte a levegőt a város légterében. Egy igazi monoplánnal, amit a nézők csodálkozva szemléltek. „A hatalmas gépmadár úgy úszott a levegőben, mint a magyar puszták királya, a hatalmas pusztai sas...” – írta a helyi újság. Azon a napon még háromszor emelkedett a fellegek közé. Hét-nyolcezer ember, más adat szerint mintegy 14 ezer fő tekintette meg a légi bemutatót. Dobos István, a váratlanul szelcs, havas időjárás miatt csak április 20-án ismételhette meg a repülőbemutatót a város közönségének.

A Kecskeméti Újság így méltatta Dobos István bemutatóját: „Gyönyörű, fenséges látvány volt ez az ilyesmihez nem szokott kecskeméti szemnek. Fenn, a háromszoros toronymagasságban büszkén, higgadtan ült a pilóta

a gépmadár kosarában, alatta hömpölygő tízezernyi nép, amely lehelet visszafogva, átszemléltén látta azt, amit látni remélt, de amit csak sejtett...” A helyi ipartestület ezüstkoszorúval jutalmazta a vakmerő pilóta légi mutatványát. A két világháború között Kecskeméten több alkalommal is rendeztek néhány géppel repülőnapot a repülés népszerűsítésére és a kíváncsiak megrepültetésére. A repülőbemutatók, melyek közül néhány jótékonyági céllal szerveződött, mindig sok-sok nézőt vonzottak.

NEMZETKÖZI REPÜLŐNAPOK A HÍRŐS VÁROSBAN

A második világháborút követően 45 évig nem rendeztek Kecskeméten repülőnapot – repülőbemutatókat is csak a magasabb rangú delegációvezetők, honvédelmi miniszterek látogatása alkalmából. Ilyen esetekben a pilóta szólóban mutatta be, hogy mire képes a műrepülés során a repülőgép. Kötelékrepülés alkalmával pedig egy trojka (3 gépes vadász kötelék) végzett műrepülést a magas rangú vendég tiszteletére.

A rendszerváltást követően nagyot fordult a világ keze. A politikai enyhülést a hadsereg felső vezetése is érezte. 1990. május 1-jén a kecskeméti repülőtér átlománya „Nyitott repülőter” program keretében mutatta be haditechnikáját az érdeklődő közönségnek. A repülőezredek parancsnokai is gondoltak repülőnap megtartására. A rendszerváltást követő első nemzetközi repülőnap Kecskeméten valósult meg 1990. augusztus 18–19-én, Sági alezredes, az 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőosztály parancsnoka szervezésében. Szennzációnak számított, hogy a hidegháborút követően először Kecskeméten ta-

lálkoztak és fogtak egymással kezét a szovjet MiG-29-es és az amerikai F-16-os pilóták. Mellettük persze több más típus is repült a nemzetközi repülőnapon.

A következő nemzetközi repülőnapot 1991-ben és 1992-ben Taszáron szervezték. A közönség megcsodálhatta a világhírű amerikai Thunderbirds (Viharmadarak) hatgépes F-16-os kötelékét a levegőben. Mellettük más repülőgépgyárak szuperteknikája is karcolta az égboltot a város légterében: bemutatkozott az F/A-18-as, a JAS-39 Gripen és a Mirage-2000-es.

LÉLEGZETELÁLLÍTÓ BEMUTATÓK

A remekül szerkesztett kötetben végigkísérhetjük a hazai nemzetközi repülőnapok hiteles kronológiáját és fontosabb eseményeit, sok-sok fényképpel illusztrálva. Az első igazán káprázatos repülőnap az ún. NATO Express elnevezéssel 1997. május 22–25. közt zajlott. Ugyanis 1992 után hazánk megkezdte a csatlakozási folyamatot az észak-atlanti szövetséghez.

Kecskeméten 1998-ban, 2000 nyarán a Millennium jegyében, 2003-ban, 2005-ben, 2007-ben, 2008-ban, 2010-ben, 2013-ban és végül 2021-ben szerveztek nemzetközi repülőnapot, illetve haditechnikai kiállítást. Valamennyi repülőnap tartogatott igazi meglepetést és lélegzetelállító légi bemutatókat. A kötelékek néhány pilótája tükörrepüléssel is bizonyította magas fokú felkészültségét és gyakorlatosságát. Az elmúlt több mint húsz év alatt bemutatkozott néhány híres formáció Kecskemét fölött: a Turkish Stars (Török Csillagok), a szlovák Biele Albatrosy (Fehér Albatrosz), az olasz Frece Tricolori (Háromszínű Nyílak), a francia Patrouille de France (Franciaország Őrjárata), a szerb Flying Stars (Repülő Csillagok), a horvát Krila Oluje (Vihar Szárnyai), a svájci Patrouille Suisse (Svájci Őrjárat), az orosz Russzkije Vitazi (Orosz Vitézek), valamint Szaúd-Arábia repülői. A világhírű francia, az olasz és a török légi kötelék később többször is visszatekint Kecskemétre a közönség nagy örömeire.

A kötetet forgatva megtudhatjuk, hogy nemcsak vadászgép-csodák és látványos kötelékek hasították az égboltot, hanem jókora szállítógépek is: C-47 Skytrain, C-160D Transall, DC-6-os, C-17 Big Mac, An-26-os, C-17 Spartan, G-222 Aeritalia, MC-130H Hercules Combat, valamint a P-3 Orion típusú tengerészeti járőrgép. Mindezekon felül számtalan különböző típusú könnyű, közepes felderítő és szállítóhelikopterek, illetve harci

helikopterek is jelen voltak valamennyi repülőnapon. Természetesen veterán repülőgépek, a polgári életben használt repülőeszközök és különböző méretű bemutatógépek is szerepeltek a statikus és dinamikus programokban.

Nemcsak nemzetközi hírói légi kötelékek pilótái láthatók a színes oldalakon, hanem a magyar légierő bemutató repülőgép-vezetői is: Csurgai István, Vári Gyula, Kovács Péter, Szabó Zoltán, Molnár Gábor századosok, Ványik Attila, Fekete Tamás, Varga Szabolcs őrnagyok, illetve Lang Viktor százados. A 2021-es repülőnapon pedig Majercsik Máté főhadnagy és Szentendrei Dávid százados JAS 39-es pilóták mutatták be a Gripen vadászbombázó műrepülő képességeit a nagyérdeműnek.

A hazánkban rendezett nemzetközi repülőnapokat tömegek látogatták. Valóságos népnünepélynek számított minden ilyen esemény. Így nem csoda, hogy minden repülést szerető ember várta már a 2021-es kecskeméti repülőnapot. Szinte hullámzott az emberáradat, naponta mintegy 40-50 ezer fő volt kíváncsi a rendezvényre.

A harminc fejezetre osztott, 296 oldalas könyv részletesen ismerteti az olvasóval 12 nemzetközi repülőnap fontosabb eseményeit, a külföldi légi kötelékek géptípusait, azok történiáját, a magyar demópilóták nemzetközi szerepléseit és elért eredményeit. A kötet stílusa nagyon olvasható, szemléletes, és összesen 350 színes fényképet sorakoztat fel. A kiadványhoz Pintér Zoltán ny. vezérőrnagy, a kecskeméti repülőbázis egykori parancsnoka írt ajánlást. A könyvet Törös István, a Magyar Honvéd korábbi, valamint az Aranyas és a Regiment folyóiratok jelenlegi főszerkesztője írta és szerkesztette, lektorálta Kilián Nándor vezérőrnagy, a MH Parancsnoksága légierő haderőnemi szemlélője, a kecskeméti repülőbázis volt parancsnoka. 📖

A gyász éve

A BRIT BIRODALOM KATONAI KITÜNTETÉSEI

Lejegyezte: Dr. Murinkó Attila ezredes

Fotók: Dr. Murinkó Attila ezredes, KFOR archív

Olvasóink közül többen akár régebb óta is követhették különböző tudósításokon át II. Erzsébet királynő uralkodásának időszakát. Az idősebbek évtizedekre vissza-

nyúlóan, míg a fiatalabb generáció tagjai az utóbbi évek botrányokkal telt eseményein keresztül láthattak bele a dinasztia életébe. Erzsébet királynő volt a második leghosszabb ideig regnáló uralkodó a világon (pár évvel előzte őt meg XIV. Lajos francia király), egyúttal az Egyesült Királyság történelmének leghosszabb ideig hatalmon lévő monarchája. Uralkodása alatt a brit királyi család számos válságot élt át, ám a monarchia intézményének támogatottsága és személyes népszerűsége folyamatosan magas tudott maradni. A gyarmatok elvesztésének ellenére is sikeresnek mondható folyamatba még a 70-es évek punk szupercsapata sem tudott jelentős léket fúrni a *God Save the Queen* című botránylágerével. Azóta már énekesük, Johnny Rotten is hamut szórt a fejére, és inkább elismerően nyilatkozik az egykoron kritizált uralkodónőről és „rezsimjéről”.

Katonai vonatkozásban a brit haderő és az egykori királynő kapcsolatáról az olasz haderő Katonapolitikai Főcsoportfőnökség állományában cseretisztként szolgáló Pete Cochrane alezredest kérdeztem. Meg is mutatta eddig kapott katonai kitüntetéseit, melyek többségén II. Erzsébet uralkodói portréja látható (aki egyébként a háború alatt a női segédszolgálat aktív tagjaként vette ki a részét a honvédelmi erőfeszítésekből). A királynőhöz kapcsolódóan, az 1. számú felvételen VI. György király (II. Erzsébet királynő édesapja) által a II. világháború során az olaszországi műveletekben részt vettek számára adományozott „hadicsillagot” szemléltetjük. Egy másik felvétel, amely a Bolsena (Olaszország, Lazio) közelében található katonai temetőben készült, ahol a II. világháborúban elesett brit, kanadai, ausztrál, új-zélandi, dél-afrikai, indiai és azonosítatlan katonák (összesen 600 fő) alussza örök álmát.

Együttműködésből jeles

A Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj delegációja – folytatva az előző évek gyakorlatát – gondos olasz és hazai előkészítést követően hadtörténelmi ismeretek bővítése, illetve a személyiségfejlesztés nem titkolt szándékával zarándoklati úton kereste fel az első világháború kiválasztott helyszíneit. Az előző évben házigazdaként az olasz haderő részéről a Pozzuolo del Friuli Felderítő Dandárt (Brigata di Cavalleria Pozzuolo del Friuli) jelölték ki. A katonai szervezet parancsnoka Massimiliano Stecca dandártábornok mellett (erről a HAF korábbi számában fényképpel kiegészített tudósítás jelent meg), az egység vezénylőzászlósa is készséges volt a magyar delegáció felé. Így kezdeményezésemmre a Főtörzszászlós úr irodájában beszéltük át a két haderő altiszti karának e szintre vonatkoztható sajátosságait, illetve a kiadványunkról adtam rövid, de elfogadhatóan tartalmas tájékoztatást.

A Brit Birodalom katonái évszázadokon át vettek részt háborúkban. A napjaink nemzetközi katonai műveleteiben helytállóak számára a medálok formátuma megváltozott, ahogy ezt a 2. számú felvétel illusztrálja. A baloldalon látható Operational Service Medal (OSM) Afghanistan kitüntetés a 2001. szeptember 11-ét követően Afganisztánban szolgálók vagy azokat támogatók számára adományozták, beleértve a Kabulban 2021 augusztusában végrehajtott evakuálási katonai műveletet. A jobb oldalon látható medált a 2003. január 20. és 2011. január 20. között Irakban teljesített szolgálat után lehetett kiérdemelni. A 3. számú felvételen látható hadműveleti szolgálati medál viselésének kritériuma a 2014. augusztus 9-én kezdődő iraki és szíriai Shader misszióban való részvétel.

Kollégám a kitüntetései közül, talán minimális ponthátránnyal a 4. helyre a királynő uralkodásának 70. évében aktív, tartalékos és kadétok számára kiadott platina jubileumi érmet (Platinum Jubilee Medal) tenné (4. számú felvétel). Számára ez azért lényeges, mert az uralkodó utolsó évében jelent meg, illetve katonai karrierje során eddigre megértette a szolgálattal járó kötelek súlyát és jelentőségét. 1953-tól kezdődően az uralkodás évtizedei során ezüst, arany és gyémánt jubileumi érmek kerültek kiadásra.

II. Erzsébet brit királynő uralkodói „szolgálatának” el látása közben, 2022. szeptember 8-án a Balmoral-kastélyban hunyt el 96 éves korában. A Honvéd Altiszti Folyóirat ezúton fejezi ki együttérzését e fájdalmas gyászév során, a brit uralkodó halálának első fordulójához közeledve.

A cikkhez kapcsolódó érdekesség lehet még talán az a találkozás (5. sz. kép), amelyen az írás készítője akkoron még Ő Királyi Fenségével látható (Koszovó, Camp Film City, 2016). III. Károlyt 2023. május 6-án koronázták meg a Westminster apátságban. *Long live the King!* 🇬🇧

Lovagokkal a Vatikánban

Dr. Pellek Sándor orvos ezredes, a Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend magyarországi nagyperjelének vezetésével zarándoklaton jártak a kiválasztottak Olaszországban. Az igen tartalmas program első meghatározó állomása a Szent Péter-bazilika volt, ahol részt vettünk a magyar nyelven megtartott kedd reggeli szentmisén. A zarándokok áhítattal telítve, a Pápai Svájci Gárda számára ajándékozás céljából hozott és Norbert atya (Dr. Németh Norbert, a Pápai Magyar Egyházi Intézet rektora) által helyben megáldott Kossuth-szablya mellett kiadványunk korábbi példányait is lelkesen emelik a kamera felé. A Szent Péter-bazilika altemplomában kialakított Római Magyarok Nagyasszonya-kápolna Szent Péter sírjától pár méterre található, míg közvetlen közelségében XVI. Benedek pápa nyugszik. 🇬🇧

Az olvasás fontossága a szakmaiságban

AZ ALTISZT SZEMSZÖGÉBŐL

Bogya Sándor Mihály főörzsászlós

Az olvasás a katonai szférában is kritikus szerepet játszik a szakmaiság kialakításában és fenntartásában. Emellett számos előnyt nyújt az altisztek – mint a katonai szervezet középvezetői – számára a szakmai fejlődés és a hatékony vezetés szempontjából, ami a sikeres szervezeti működéshez is hozzájárul.

Az olvasás által az altisztek megszerzik a szükséges ismereteket és információkat többek között a hadtudományokról, a hadviselésről és a hadsereg szervezetéről. A katonai szakirodalom segít az altiszteknek mélyebb és szélesebb körű szakmai tudást szerezni. Ez a tudás nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az altisztek hatékonyan vezessék katonáikat és megértsék a szélesebb stratégiai és taktikai kontextust.

Az olvasás segíti az altisztek kritikai gondolkodását és elemző készségeit. Amikor olvasnak, különböző nézőpontokkal, hadászati stratégiákkal és hadművelési tervezési módszerekkel találkoznak. Ez elősegíti, hogy kritikusan gondolkodjanak az olvasottakról, felismerjék az előnyöket és a hátrányokat, valamint értékeljék azok alkalmazhatóságát a saját környezetükben. Ez segít az altiszteknek abban is, hogy értékeljék a rendelkezésre álló információkat, felismerjék a trendeket, illetve megfelelő döntéseket hozzanak a különböző szakmai helyzetekben.

Az olvasás által az altisztek továbbfejlesztik vezetői és kommunikációs készségeiket. Az olvasott szövegek segítenek abban, hogy bővítsék a szakmai szókincsüket és megértsék a katonai terminológiát. Ez lehetővé teszi, hogy hatékonyabban kommunikáljanak a katonákkal és társaikkal, ezenkívül, hogy pontos és érthető utasításokat adjanak. Az olvasás segíti az altiszteket abban, hogy fejlesszék íráskészségüket, amely fontos a jelentések, utasítások és szakmai dokumentumok megfelelő összeállításához.

Az olvasás révén az altisztek folyamatosan frissítik tudásukat és informálódhatnak az új fejlesztésekről és technológiákról a hadviselés területén. Ez segíti őket abban, hogy lépést tartsanak az innovációval és a változó hadviselési környezettel. Az olvasás révén inspirációt nyerhetnek mások sikertörténeteiből, vezetői példaképekből és tapasztalataiból, ami segíti az altisztek személyes szakmai fejlődését és motivációját.

Az olvasásnak szerepe van az altisztek szakmai hitelességének kialakításában és megerősítésében is. Rendszeres olvasással bővítik szakmai tudásukat és ismereteiket, ami hozzájárul ahhoz, hogy megbízható forrásként tekintsenek rájuk mások a katonai közösségben. Az olvasás által szerzett tudás és információk alapján az altisztek hitelesen és hatékonyan tudnak dolgozni társaikkal, alárendeltjeikkel és a felsőbb vezetéssel.

Az altiszteknek tehát kiemelkedően fontos az olvasás a szakmaiság kialakításában és fenntartásában. Az olvasás által szerzett információk, a kritikai gondolkodás és elemző képességek, a vezetői és kommunikációs készségek fejlesztése, valamint a szakmai hitelesség növelése mind-mind előnyei az olvasásnak az altisztek számára. Az idő és az erőfeszítés, amit az olvasásra fordítanak, segít abban, hogy jobb altisztek legyenek és sikeresek legyenek a katonai szakmában.

Emellett ismerniük kell azokat az iratokat is, amelyek nemzetünk alapját képezik – az alaptörvény és más történelmi okiratok (1848–49, a kiegyezés vagy a 20. század történelme vonatkozásában). A múlt vezetőiről való olvasás, valamint a nemzet és a hadsereg történelmének ismerete lehetővé teszi, hogy jobban megértsük az altisztek szerepét. Ezáltal azt is felismerhetik, hogy a múlt vezetői már azelőtt is találkoztak és legyőzték ugyanazon akadályokat, amelyekkel a mai altiszt is szembesül.

ŐRVEZETŐ – ŐRMESTER

Torma Béla – Wagner Péter: Homokvihar Bagdadban – Magyar katonák az iraki válságkezelésben 1991-2011
A történettudomány és a szépirodalom határán egyenúlyozó műben eltérő nézőpontokból, de mégis szerves egységben mutatják be a szerzők az 1991 és 2011 közötti magyar részvételt az iraki válságkezelésben. A könyv az irak–iráni háború végétől az amerikai fegyveres erők

kivonulásáig mutatja be a térség politikai, hatalmi és gazdasági konfliktusait, melyek igazi áldozata az iraki nép volt. Az összetett folyamatok rengetegében a kötet iránymutatást nyújthat, hogy – miként az egyik szerző, Torma Béla írja – „a fehér és fekete között felfedezzük a szürkét, netán a feketét se lássuk olyan sötétnek, vagy a hivatalos fehéret sem patyolattisztának”.

Kovács Tibor – Földesi Ferenc Jutastól Szentendrőig: Altiszt- és tiszthelyettesképzés a magyar haderőben (II. kiadás)

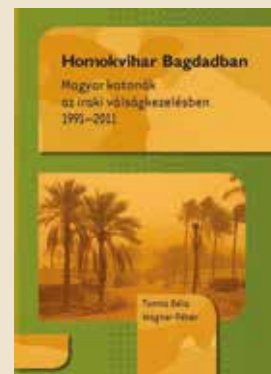
A szerzőpáros könyve a magyar altisztképzés történetét dolgozza fel a kezdetektől napjainkig. A reprezentatív kiállítású kötetet korabeli dokumentumok, egykori és mai fotók illusztrálják. A különböző rendszerek hadseregeinek filozófiája jól nyomon követhető az altiszt képzések során, hogy hogyan alakultak meg a különböző szervezetek, és milyen oktatási, haderő-fejlesztési célok alapján lett kialakítva a képzés. A könyv a jelenleg altiszteknek és az altiszt pálya iránt érdeklődőknek ajánlott, hogy az ezt a hivatást választók megérthessék az altisztté válás folyamatát.

A műben kiemelt hangsúlyt kap egy fejezet, amely részletesen tárgyalja a jutasi altisztképzést. Az első világháború után a Habsburg Birodalom szétesett, és a trianoni békediktátum alapján korlátozottan csak a Ludovika hadiiskola működését engedélyezték. A kisantant ellenőrző bizottságai gyakran jelen voltak az ország erősen lecsökkent területén. Ez az időszak nagyjából 1928-ig tartott és a magyar hadtörténelem „a rejtés korszakának” nevezte el. A könyv bemutatja, hogyan alakult ki a hivatásos altiszt kar képzése, amelyhez már olyan oktatóisztekre volt szükség, akik rendelkeztek megfelelő elméleti tudással, műveltséggel és gyakorlati tapasztalatokkal. A jutasi iskola színvonala és hatékonysága lényegesen javult, amikor áttértek a katonailag értékes, legalább 3-4 évet a csapatoknál szolgált tisztesek felvételére és képzésére, akik 16-18 évesek voltak.

John Keegan: A csata arca – A közkatona háborúja, 1415–1976

A világszerte az egyik legtöbbet olvasott hadtörténelmi munka 1976-ban jelent meg először angolul, és azóta számos nyelven és többször is kiadták. A szerző, John Keegan akkoriban a Sandhursti Királyi Katonai Akadémia hadtörténet-tanára volt, és ez a könyv nagy jelentőségű életműve talán legfontosabb darabja. Az évtizedes oktatói tapasztalat és a katonákkal – köztük a második világháborút csapattisztként megjárta, és addigra a brit hadsereg vezetőivé emelkedett főtisztekkel – töltött sok idő sajátos gondolatokat sugallt neki. Megvizsgálta, mit és hogyan tesznek a közkatona, a tiszthelyettesek és a csapattisztek a katonai mesterség gyakorlása közben (főleg mert a hadtörténetírás addig inkább a királyok és a hadvezérek háborújára összpontosított), illetve mi minden befolyásolja egy csata kimenetelét a társadalmi háttértől az összecsapás hajnalán elfogyasztott reggeliig.

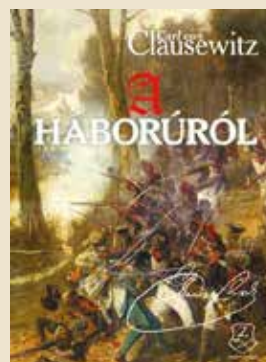
Megjelenés éve: 2014
kartonált
344 oldal
ISBN 978 963 327 628 0

Megjelenés éve: 2020
kartonált
240 oldal
ISBN: 978 963 327 798 0

Megjelenés éve: 2015
keménytáblás
380 oldal
ISBN 978 963 327 647 1

Megjelenés éve: 2013
keménytáblás
708 oldal
ISBN 978 963 327 599 3

TÖRZSÖRMESTER – FŐTÖRZSÖRMESTER

Forgács Balázs: Gerillák, partizánok, felkelők – Az irreguláris hadviselés elméletének története – korunk kihívásai

Az irreguláris hadviselés egyidős a háborúkkal, elmélete azonban csak a napóleoni hadjáratok utáni időszakban született meg. A kötet ezt a több mint két évszázados időszakot tekinti át: bemutatja a gerilláknak, partizánoknak vagy felkelőknek nevezett harcosok küzdelmeit, az azokat leíró és elemző gondolkodókat, valamint az egymásra épülő és egymást továbbfejlesztő teóriákat számos, köztük magyarul eddig még nem publikált elsődleges forrás alapján.

Kuné Gyula: Egyszabadságharcos emlékiratai

Egy könyv, ami Amerikában jelent meg 1911-ben. Egy könyv a magyar szabadságról, az amerikai polgárháborúról és a porosz–francia összecsapásról. Az egyetlen könyv, amelyben együtt szerepel Bem, Kossuth, Lincoln, Ulysses Grant, Moltke és Bismarck. Az egyetlen emlékirat, amelyben egyszerre jelenik meg Buda, Világos, New York, Washington, Berlin, Párizs és Sedan. És a Közel-Kelet. Az egyetlen memoár, ami három háború személyes története. Hogy mi köti össze mindezeket? A szerző maga, Kuné Gyula, avagy Julian Kuné, az erdélyi származású honvéd, aki 1849-ben követte Bem apót Szíriába. Innen aztán Bristol és London következett, majd Amerika. A polgárháború után újfent Európa, ezúttal a korabeli kontinensviadal, a világháborúkat megelőző legnagyobb európai háború véres mindennapjai: a francia–porosz összecsapás, Párizs ostroma, a francia kapituláció. Kuné nemcsak koronatanúja, hanem tudósítója is az eseményeknek, hiszen európai visszatérésére már újságíróként kerít sort, s afféle oknyomozó riporterként vonul ki a frontvonalra.

Csikány Tamás: A szabadságharc hadművészete 1848–1849

A szerző bemutatja a katonai vezetés különböző szintjeit és módjait, így a hadászati és a harcászati szintű vezetést, a várharok vezetését és a „kisháborús” műveletek irányítását. A szabadságharc egyes eseményeit, illetve időszakát kiragadva kívánjuk bemutatni a katonai vezetést elősorban a magyar, de megkerülhetetlenül az osztrák oldalon is.

ZÁSZLÓS-FŐTÖRZSZÁSZLÓS

Szun Ce: A hadviselés művészete – Ping Fa

Szun-ce remekműve Kínának abban az időszakában született, amikor a patriarchális arisztokrácia és különböző fejedelemségek rivalizálása jellemezte az uralkodó politikai viszonyokat. A Csou-kor utolsó szakaszában, a hadakozó fejedelemségek korában (i.e. 403–221) azonban nemesak a fegyverekkel próbálták megoldani a politikai

helyzetet, amely már elviselhetetlenné vált, hanem új filozófiai iskolák elméleteivel is.

A Szun-ce ping-fa, vagyis „A háború művészete” örök érvényű, függetlenül attól, hogy kortól és kulturális különbségektől függően működik. Ez a stratégiai és taktikai kézikönyv sikeresen alkalmazható az élet különböző területein, még békeidőben is. Nem csupán egy kultúrtörténeti érdekesség: segít nekünk megérteni a kínai gondolkodás furcsának vagy egzotikusnak tűnő, már-már misztikus „csavaros” jellegét, valamint a kínai észjárás és gondolkodásmód lényegét és alapjait.

Carl von Clausewitz: A háborúról

A nagy francia forradalom, majd a napóleoni háborúk a hadviselésben új korszak beköszöntét jelentették. Elengedhetetlenné vált új, általános érvényű összefüggések megállapítása és rendszerbe foglalása. Ezt a korszak kétségtelenül legjelentősebb katonai teoretikusa Carl von Clausewitz oldotta meg leginkább időtállóan. A Zrínyi Kiadónál megjelent új magyar változat egy német kiadású Clausewitz-könyv újrafordítása és lektorált szerkesztése, mely a katonai műveltség szélesítéséhez kíván hozzájárulni.

Stanley McChrystal: Csapatok csapata – Szervezeti együttműködés és elköteleződés felsőfokon

Hogyan egyesítsük a kis csapatokra jellemző rugalmasságot és összetartást a nagy szervezetek lehetőségeivel és erőforrásaival? Stanley McChrystal tábornok óriási, nemzetközi szövetségesekből álló, hierarchikus felépítésű, fegyvelmezett hadi gépezetet vezetett, ám az al-Káidával szemben mit sem számított létszámbeli, felszerelésben és kiképzettségben megmutakozó fölényük. A hadsereg hagyományos működése nem felelt meg napjaink hadviselésének, ezért McChrystal a háború kellős közepén átláthatóan kommunikáló, decentralizált hálózattá alakította csapatait.

Porkoláb Imre: A stratégia művészete – Szervezeti innováció kiszámíthatatlan környezetben Szun Ce gondolatai alapján

A katonai stratégia az üzleti stratégia bölcsője volt az évszázadok során. Napjaink kiszámíthatatlan üzleti környezete nagymértékben hasonlít Szun Ce, a Kr. e. 500 körül élt kínai filozófus-író-katona művében, *A háború művészete*ben leírt hadviselés viszonyaihoz. A kötet Szun Ce tanításaira épülve mutat be egy olyan szemléletet, amely képessé tette a legnagyobb hadvezéreket és vállalati vezetőket arra, hogy felülkerekedjenek a kaoszon és kiszámíthatatlan helyzetekben is győzedelmeskedjenek. Eligazítást nyújt a dinamikus változó környezetben folyamatosan megújulásra és innovációra törekvő szervezetek és a csúcsteljesítményt célul kitűző csapatok számára, és való életből vett példái segítségével bepillantást enged napjaink legsikeresebb vezetőinek módszereibe.

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal,
minden páros hónapban
2023/3. szám
(július)

Kiadja a Honvéd Vezérkar

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzsszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőszászlósa

Tagok:

Bálint Ákos főtörzsszászlós

Bogya Sándor főtörzsszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Soós Lajos főtörzsszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzsszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti
és Kommunikációs Szolgáltató
Közhasznú Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó vezetője:

Dr. Hajdú Ferenc

Felelős szerkesztő: Havasi Máté

Korrektor: Fodor Veronika

Tördelő: Kiss Fanni Flóra

Grafikai tervezés: László Zoltán

Címlapfotó: Rácz Tünde

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

A szerkesztőség címe:

1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 7.

Telefon: (70) 199-8648

e-mail-cím: honvedaltishti@hmzrinyi.hu

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs

Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosító Osztály

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószövetségnek
(EMPA)

MEGJELENT!

A Zrínyi Kiadó gondozásában

A kötet **25% kedvezménnyel**
megvásárolható a kiadó **webáruházában**
(shop.hmzrinyi.hu), valamint
a **Könyv- és térképboltban**

1024 Budapest, Fillér u. 14.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig
9.00–16.30

HONVÉDELEM NAPJA

